van Goor's Beknopt Woordenboek der Nederlandse taal

Nieuwe Spelling

VAN GOOR'S
BEKNOPT WOORDENBOEK DER NEDERLANDSE TAAL

VAN GOOR'S
BEKNOPT WOORDENBOEK DER NEDERLANDSE TAAL

BEVATTENDE DE WOORDEN, WAARVAN DE BETEKENIS, SCHRIJFWIJZE, MEERVOUDSVORM, VERBUIGING, VERVOEGING OF UITSPRAAK MOEILIJKHEDEN KAN OPLEVEREN

BEWERKT ONDER TOEZICHT VAN

DR C. B. VAN HAERINGEN

LERAAR IN DE NEDERLANDSE TAAL EN LETTERKUNDE AAN DE 7E GEM. H.B.S. TE 's-GRAVENHAGE

NIEUWE SPELLING

'S-GRAVENHAGE
G. B. VAN GOOR ZONEN's UITGEVERSMAATSCHAPPIJ N.V.
1935

rosa'rium, *o* [s = z] (1. *rozentuin*; 2. *rozenkrans*) -riums.
ros'bief (*gebraden lendevlees*).
ro'se, *bnw* [ròzə] (*lichtrood*).
ros'kam (*paardekam*) -kammen; **ros'kammen,** -kamde, h. geroskamd.
ros'sig, *bnw* (*roodachtig*).
rossinant' (*het paard van don Quichot*; *slecht paard, knol*) -nanten.
rot, *de* (*rat*) rotten.
rot, *het* (1. *bende*; 2. *twee man achterelkaar bij de opstelling in 2 gelederen*; 3. *geweerpiramide*) rotten.
rot, *bnw bijw* (*verrot*) rotte.
ro'tan, *de* en *het* (*Spaans riet*).
rota'tie [-aa(t)sie] (*wenteling*) -ties, -tiën.
ro'ten (*de vezels v. vlas van elkaar weken*) rootte, heeft geroot.
roton'de (*rond gebouw*) rotondes.
rots, rotsen.
rot'ten, rotte, heeft en is gerot; **rot'ting** (*het rotten*).
rot'ting (*wandelstok v. rotan*) -ings, -ingen; **rot'tinkje,** *o* -jes.
rou'ge, *o* [roezjə] (*rood blanketsel*).
roule'ren [roeleerən] (*omlopen, in omloop zijn*) rouleerde, h. gerouleerd.
rou'te [roetə] (1. *koers*; 2. *reisweg*) [-tes.
routi'ne [roetienə] (*gewoonte, sleur*).
rouw (*smart, rouwkleding*); **rou'wen** (*treuren, in de rouw zijn*) rouwde, h. gerouwd; **rouw'koop** (*vergoeding voor het ongedaan maken van een koop*).
ro'ven (*met geweld stelen*) roofde, heeft geroofd.
royaal', *bnw bijw* [rwajaal, rooiaal] (*koninklijk*; fig. *mild, onbekrompen*) royale.
royaliteit' (*mildheid*).
roye'ren [rooi-] (*schrappen*; *afvoeren als lid*) royeerde, h. geroyeerd.
ro'ze, zie **rose.**
ro'zebottel (*vrucht v. d. roos*) -s; **ro'zelaar** (*rozeboompje*) -laars, -laren; **ro'zenkrans** (*paternoster, gebedskrans*) -kransen; **ro'zero**
bnw -rode; **ro'zestruik,** -struik
rozet' (*roosvormig sieraad*) roz
ten. [*stoke*
ro'zig, *bnw bijw* 1. (*fris*); 2. (*o*
rozijn' (*gedroogde kleine druif*)
zijnen.
rozinant', zie **rossinant.**
rub'ber, *het* en *de* (*gummi*).
rubriek' (*afdeling*) rubrieken.
rucht'baar, *bnw* (*wereldkundig*).
rudimentair' [-mentèr] *bnw b*
(*alleen in beginsel aanwezig, n*
tot ontwikkeling gekomen) -tai
rug'gegraat (*wervelkolom*) -grate
rug'gelings, *bijw bnw* (*achterov*
achterwaarts) -lingse; **rug'**
spraak (*overleg*); **rug'steunen** (*o*
dersteunen) rugsteunde, h. geru
steund.
rui'en (*oude veren of haren verl*
zen en nieuwe krijgen) ruide,
ruif (*voederrek*) ruiven. [geru
ruig, *bnw bijw* (*harig, wollig*) ruig
rui'ken, rook, heeft geroken.
rui'ker, *m* (*bos bloemen*) ruikers.
rui'len, ruilde, h. geruild. [me
ruim, *o* (*inwendige v. e. schip*) r
ruim'schoots, *bijw bnw* (*overvloedi*
meer dan genoeg) -schootse.
ruin, *m* (*mannelijk paard*) ruinen.
rui'ne [ru-iene] (*bouwval*) -nes; **ru**
ne'ren (*in 't verderf storten*) r
neerde, heeft geruïneerd.
rui'sen (*een zacht dof geluid make*
ruiste, heeft geruist.
rui'ter, *m* ruiters; **rui'terij'** (*paa*
denvolk); **rui'terlijk,** *bnw bi*
(*rond, oprecht*).
ruk'wind (*plotselinge, felle win*
-winden.
rul, *bnw bijw* (*erg los, onsamenha*
gend) rulle.
rumoe'ren (*geraas maken*) rumoe
de, heeft gerumoerd; **rumoe'ri**
bnw bijw (*druk*; *onstuimig*).
run (*gemalen eikenschors*).
run (*grote toeloop bv. op bank*) run
rund, *o* runderen, -ders.

x gecastreerd

ru'ne (*Oud-Germaans letterteken*) runen.
Rus, *m* (*man uit Rusland*) Russen; **Rus'sisch**, *bnw bijw* (*van of uit Rusland*); ~, *o* (*Russische taal*).
rus'teloos, *bnw bijw* (*onvermoeid bezig, zonder rust*) rusteloze; **rus'ten**, rustte, heeft gerust.
rustiek', *bnw bijw* (*landelijk, boers, in de natuurtoestand gelaten*) rustieke.
rus'tig, *bnw bijw* (*kalm*).
ru'waard, *m* (*landvoogd*) ruwaards.
ru'zie (*twist, krakeel*) ruzies.

S

saai, *de* en *het* (*gekeperde wol*).
saai, *bnw bijw* (*vervelend*) saaie.
saai'en, *bnw* (*van saai*).
saam, zie **samen**.
sab'bat (*Joodse rustdag*) -batten.
sa'bel, *de* (*wapen*) sabels.
sa'bel, *het* (1. *sabelbont*; 2. *zwart in de wapenkunde*).
sabota'ge [-taazjə] (*kwaadwillige tegenwerking*).
sacchari'ne (*zoetmakende stof uit teer gewonnen*).
sacrament', *o* (*genademiddel*) -menten.
sacristein', *m* (*R.K. koster*) -teinen.
sacristie', **sacristij'** (*kerkekamer*) sacristieën, -tijen.
saffier' (*blauwe edelsteen*) -fieren.
saffraan' (*specerij*).
sa'ge (*volksoverlevering*) sagen.
sa'go (*meel uit sagopalm*).
sajet', *de* en *het* (*losse wol*).
Sak'sisch, *bnw* (*van of uit Saksen*)
sala'de (*sla, groente*).
salaman'der (*tweesl. dier*) -ders.
salarië'ren (*bezoldigen*) salarieerde, heeft gesalarieerd; **sala'ris**, *o* (*vast loon*) -rissen.
sal'do, *o* (*rest*; *verschil tussen debet en credit*) -do's, -di; **per** ~ (*blijft*; *ten slotte*).
salet'jonker, *m* (*modegek*) -jonkers.
sa'lie (*plant*); **Jan Salie**, *m*, zie **jansalie**.
salon', *de* en *het* (*ontvangkamer*) -ons.
salpe'ter, *o* (*kristalvormige delfstof*).
salue'ren (*groeten*) salueerde, h. gesalueerd; **saluut'**, *o* (*groet*) -luten.
sal'vo, *o* (*'t gelijktijdig afvuren van een aantal geweren*; *alg. handgeklap*) -vo's.
Samaritaan', *m* (*fig barmhartig mens*) -tanen; vr: **Samaritaan'se.**
sa'men, *bijw* (*met elkaar*; als voorvoegsel ook: *bijeen, ineen*); **sa'mendrukken** (*vast op elkaar drukken*) drukte samen, heeft samengedrukt; **sa'menflansen** (*haastig in elkaar zetten*) flanste samen, h. samengeflanst; **sa'mengesteld**, *bnw* (*uit verschillende delen bestaande*) -stelde; **sa'menhang** (*onderling verband*); **sa'menleving** (*maatschappij*); **sa'menraapsel**, *o* (*allegaartje*) -sels; **sa'menscholing** (*mensenoploop*) -ingen; **sa'menspanning**(*komplot*)-ningen; **sa'menspraak** (*gesprek*) -spraken; **sa'menstellen** (*maken*; *vormen*; *ineenzetten*) stelde samen, h. samengesteld; **sa'menweefsel**, *o* (*ingewikkeld samenstel*) -weefsels; **sa'menzweren** (*samenspannen*) zwoer samen, heeft samen gezworen.
sam'melen (*treuzelen*) sammelde, h. gesammeld.
sanato'rium, *o* (*herstellingsoord*) sanatoriums, -toria.
sanc'tie [sanksie] (1. *goedkeuring*; 2. *dwangmiddel*) -ties, -tiën.
sandaal' (*bindzool*) -dalen.
sand'wichje, *o* [sendwitsjə] (*twee dunne sneedjes brood met iets ertussen*) -jes.
sanitair', *bnw bijw* [-tèr] (*gezondheids-*) -taire.